

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MATEŘSKÁ ŠKOLA, OSTRAVA – PORUBA, UKRAJINSKÁ 1530 – 1531, příspěvková organizace

Aktualizace ŠVP byla projednána a schválena dne 24. 8. 2020

Č. j. MSUK00684/2020

Vydala ředitelka školy: Mgr. Adéla Mikesková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020

Obsah:

1.	Identifikační údaje mateřské školy	4
2.	Obecná charakteristika mateřské školy Ukrajinská 1530 – 1531	5
3.	Podmínky vzdělávání	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Personální a pedagogické podmínky	7
3.3	Spoluúčast rodičů.....	8
3.4	Organizace vzdělávání.....	9
3.5	Psychosociální podmínky	11
3.6	Životospráva.....	13
3.7	Řízení mateřské školy.....	14
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi.....	15
3.8.1	Spolupráce se Spolkem rodičů	15
3.8.2	Základní škola ZŠ Bulharská a ZŠ Ukrajinská	15
3.8.3	Anglicky s úsměvem.....	15
3.8.4	Spolupráce se stanicí „Mladí přírodovědci“	16
3.8.5	Spolupráce s institucemi pro dopravní vzdělávání	16
3.8.7	Spolupráce s Centrem volného času Poruba	16
3.8.8	Spolupráce se ŠPZ	18
3.8.9	Spolupráce se zřizovatelem, MMO	18
3.8.10	Základní umělecká škola Valčíka, Ostrava – Poruba	18
3.8.11	Dětské kurzy Vaňkův kopec	18
3.8.12	Plavání.....	18
3.8.13	Bruslení	18
3.8.14	Ostatní spolupracující instituce.....	19
4	Organizace vzdělávání.....	20
4.1	Organizace mateřské školy	21
4.2	Přijímání dětí do mateřské školy.....	21
4.3	Vzdělávání dětí nadaných	21
4.4	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	23
4.5	Vzdělá	

vání dětí od dvou do tří let.....	23
4.6 Předškolní příprava	24
5 Charakteristika vzdělávacího programu „Tři , dva jedna, teď, vyjíždíme poznat svět“	25
6 Vzdělávací program „Tři, dva, jedna, teď, vyjíždíme poznat svět“	27
7 Evaluační systém MŠ.....	36
7.1 Evaluace ŠVP	37
7.2 Evaluace TVP	37
7.3 Evaluace na úrovni jednotlivce	37
8 Závěr	38
9 Přílohy	38
9.1 Dílčí vzdělávací program „Svět na kolech“	38
9.2 Dílčí vzdělávací program „Semaforek zdravého života“	38
9.3 Dílčí vzdělávací program „Semaforek“	38
9.4 KOV – konkretizované očekávané výstupy pro PV.....	38

1. Identifikační údaje mateřské školy

- Název:** Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Ukrajinská 1530 - 1531, příspěvková organizace
- Zřizovatel:** Statutární město Ostrava – městský obvod Poruba,
Klimkovická 28/55, 708 56 Okres Ostrava-město
IČ: 008 45 451
Tel. 599 480 111
- Právní forma:** Příspěvková organizace, zřízená usnesením Zastupitelstva městského obvodu Poruba č. 1176/26 ze dne 1. 10. 2002, s účinností ke dni 1. 1. 2003.
- Adresa:** Ukrajinská 1530/4, Poruba, 708 00 Ostrava
- IČ:** 709 84 662
- Identifikátor právnické osoby:** 600 144 208
- IZO MŠ:** 107 603 800
- Datová schránka:** 7mkrwc
- Ředitelka:** Mgr. Adéla Mikesková
- St. zástupkyně:** Bc. Kamila Knoppová
- Telefonní spojení:** Budova 1 59 696 56 38
Budova 2 59 696 56 39
- Ředitelka** 775 560 535, 596 630 893
- Statutární zástupkyně:** 775 560 533
- E-mail:** ms.ukrajinska@seznam.cz
- Internetové stránky:** www.msukrajinska.cz
- Školní jídelna MŠ:** Ukrajinská 1530-1531, Ostrava-Poruba
- IZO ŠJ:** 102 980 535
- Telefonní spojení:** Školní jídelna 59 696 56 37, 775 560 534

2. Obecná charakteristika mateřské školy Ukrajinská 1530–1531

Stručná historie školy:

- 1966 10. října – slavnostní otevření 4 tříd mateřské školy a 2 oddělení jesliček. V této podobě škola fungovala do roku 1993, kdy byly oddělení jesliček zrušeny a nahradily je další dvě třídy mateřské školy.
- 1976 – vznikl nápad vybudovat u naší mateřské školy dopravní hřiště a rok poté bylo při oslavě MDD slavnostně otevřeno.
- 2001 – rozsáhlá oprava dopravního hřiště.
- 2008 – díky sponzorskému daru Ostravských komunikací bylo hřiště doplněno o světelné semaforey.
- 2010 – proběhla významná rekonstrukce obou budov mateřské školy v rámci revitalizace škol. Byla vyměněna okna, vstupní dveře, opraveny střechy a zhotovená nová zateplená fasáda včetně oplechování. Dále byly opraveny okapy, terasy, vnitřní i vnější parapety a instalovány žaluzie. Školní zahrada byla dovybavena dalšími herními prvky, skluzavkami, vláčkem, houpačkami a mnohými dalšími.
- 2011 – školní zahrada a hřiště „Semaforek“ se bezúplatně v době mimo provoz mateřské školy otevřely široké veřejnosti. Cílem tohoto projektu je vést děti k osvojení odpovídajících kompetencí v DV a rozvíjet pohybové dovednosti dětí se zapojením rodičů. Jediný rok, kdy se hřiště po dlouhé době uzavřelo je rok 2020.
- 2012 – proběhly další úpravy školní zahrady, opravy opotřebovaných herních prvků i části poškozeného plotu. V rámci projektu „Zahradní ostrůvek“ byla upravená část zahrady, kde si děti mají možnost hrát v přírodním terénu, prohlubují vztah k přírodě a zároveň osvojují rozmanité tělovýchovné aktivity formou prožitkového učení.
- 2013 – byly nainstalované další herní prvky, doskočiště pro skok do dálky, víceučelový stůl se zastřešením, pískoviště pro vedlejší budovu v blízkosti vchodu pro odpolední venkovní aktivity. To vše z účelových dotací města Ostravy a za přispění grantu z městského obvodu Poruba.
- 2017 – výhrou v celostátní soutěži dopravního inspektorátu ČR „Tak učíme dopravní výchovu u nás“ byla oceněna dlouholetá práce učitelek metodiček dopravní výchovy v naší mateřské škole. V tomto roce byla školní zahrada byla rozšířena o „Duhový živý plot“, ovocný koutek a bylinkovou zahrádku. Také došlo k renovaci podlah expedičních kuchyněk na hlavní budově
- 2018 – byl rok, kdy došlo ke kompletní renovaci povrchů dopravního hřiště a následně se o prázdninách dočkaly kompletní rekonstrukce elektrorozvody v celé MŠ. Mimo to došlo k zasíťování celé budovy a byl pořízen nový rozsáhlý zabezpečovací systém. Proběhla i rekonstrukce školní kuchyně, kde kromě elektra byly udělány nové rozvody vody/odpadů, položena nová podlaha i ve vybraných přilehlých prostorech, nově obloženy stěny kuchyně.
- 2019 – v dalším roce se dopravní hřiště dočkalo výměny železných sloupků svislého dopravního značení za pozinkové na uzamykatelné patici, doplnění světelné signalizace o žlutou signalizaci přecházejícího pána a zvukovou signalizace pro děti a žáky ze stacionářů a SZŠ.
- 2019 – renovací v tomto roce prošly podlahy skladů potravin ve školní kuchyni.

Současnost školy:

Mateřská škola má celkem 6 tříd ve dvou budovách s vlastními vstupy. V hlavní budově se nacházejí 4 třídy a ředitelství MŠ. Ve vedlejší budově jsou 2 třídy. Všechny třídy mateřské školy jsou věkově heterogenní. Celková kapacita mateřské školy je 155 dětí. Do MŠ jsou přijímány děti od 2 do zpravidla 6 let věku na základě kritérií, které jsou blíže rozpracovány ve vnitřní směrnici MŠ.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu, splňující veškeré požadavky na stravování předškolního dítěte a snaží se držet krok s moderními trendy ve stravování.

Okolí budovy mateřské školy obklopuje rozlehlá školní zahrada se vzrostlými stromy, dopravním hřištěm a mnohými herními prvky. Dopravní hřiště je v maximální míře využíváno nejen dětmi z naší MŠ, ale i dětmi z okolních MŠ, ZŠ a SZŠ. Při práci na dopravním hřišti využíváme **doplňující vzdělávací program (dále DVP)** s dopravní tematikou „Semaforek“. Ten je zaměřen na vytváření základů správného chování v dopravních situacích a vede k pochopení a praktickému zvládnutí vhodného chování v silničním provozu dětí předškolního věku. Mateřská škola spolupracuje s institucí Besip Ostrava, klubem DV Ostrava, městskou policií, MMO odborem dopravy a Ostravskými komunikacemi.

Mimo zaměření na dopravní výchovu se školka soustředí na systematickou podporu nadaných dětí, podporujeme integraci dětí se SVP a záleží nám na naší otevřenosti vůči zákonným zástupcům dětí i celé veřejnosti. V rámci otevřenosti vůči okolí již mnoho let otevíráme zahradu i veřejnosti jako bezpečné místo pro aktivní trávení společného času s rodiči a setkávání se vrstevníky ve volném čase. Zpřístupnění dopravního hřiště má i další aspekt. Jednodušší adaptaci nově přichozích dětí do naší mateřské školy, protože prostředí, do kterého přicházejí, již částečně znají. V DVZ a výše uvedených aktivitách budeme pokračovat i v následujících letech.

Školní zahrada je chloubou mateřské školy a vybavení je dle potřeb obměňováno a doplňováno. V předchozím roce bylo vybaveno hřiště pískovou laboratoří a opičí dráhou. Herní prvky mají u dětí velký úspěch.

V okolí mateřské školy jsou 4 zrekonstruovaná dětská hřiště, která využívají i děti z naší mateřské školy, třebovický park, aj.

3. Podmínky vzdělávání

Směrodatným dokumentem pro podmínky vzdělávání v mateřské škole je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který vymezuje hlavní požadavky, pravidla a podmínky pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Dále se vzdělávání a přístup k dětem řídí úmluvou o právech dítěte.

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dvě jednopatrové budovy. V hlavní budově jsou čtyři třídy. Každá třída má hernu, sociální zařízení, hrací koutky, mini ateliéry k výtvarným činnostem, kuchyňky pro přípravu jídel. Dále je zde kancelář ředitelky mateřské školy, v suterénu je umístěna školní kuchyně, prádelna a dílna údržbáře s technickým zázemím MŠ. Školní jídelna zajišťuje dětem plnohodnotnou, vyváženou stravu a má snahu udržet krok s moderními trendy ve stravování. Kromě kuchyně se zde nachází sklady na potraviny, místnost pro odpočinek zaměstnanců kuchyně, šatna, sociální zázemí, kancelář vedoucí školní kuchyně a spisovna s kanceláří zástupkyně MŠ. Školní kuchyně má samostatný vstup z venku a také je možné do školní kuchyně vstoupit z prostor obou budov.

Vedlejší budova má dvě třídy s hernami a sociálními zařízeními. V prvním patře je součástí třídy oddělený prostor ložnice a kancelář účetní školy, v přízemí má třída druhou hernu s variabilními lehátky. Přízemí vedlejší budovy je částečně bezbariérové, jsou zde dvě terasy z toho jedna je zastřešená. Z venkovní strany k budově přiléhají dvě místnosti. Cyklomístnost, kde se nachází

vybavení pro dopravní výchovu a „zahradní“ místnost, která slouží jako sklad materiálu a nářadí. Malá budova nemá v suterénu žádné využitelné prostory, pouze šachtu pro rozvody vody, energií a sítí.

Budovy jsou navzájem propojeny pouze chodbou v suterénu mateřské školy.

Prostory mateřské školy jsou přiměřeně velké jejím potřebám. Nábytek je ergonomicky uzpůsobený různě věkově složeným skupinám dětí, je průběžně dle potřeb obměňován. Tělocvičné nářadí a hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Každoročně vybavení podléhá bezpečnostní revizi. Na každé budově mateřské školy jsou instalovány interaktivní tabule, tablety a dotykové panely, které děti aktivně využívají při získávání nových dovedností a poznatků. Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je velmi dobré a stále se doplňuje. Výtvary dětí zdobí interiéry budov, zejména šatny a průběžně se obměňují.

Budovu mateřské školy obklopuje rozlehlá a krásná školní zahrada, plná stromů a zeleně, která je neustále kultivována a rozšiřována o nové herní a přírodní prvky. Zahrada je vybavena lavičkami, průlezkami, pískovišti, domečky na uložení hraček a pomůcek pro děti. Z větší části je zahrada oplocena kovovým plotem, který je doplněn nově duhovým živým plotem. Součástí mateřské školy je dětské dopravní hřiště „Semaforek“, které využívají i okolní mateřské školy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory naší školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Cílem pro další období:

- Nátěr plotu a doplnění živého plotu v části zahrady
- Udržet materiální zázemí na stávající úrovni (zahrady i tříd)
- Vybavit třídu 6 a třídu 2 novým nábytkem
- Zajištění vodního prvku pro experimenty s vodou a pítko
- Vytvoření koutku se zvukovými prvky
- Na dopravním hřišti zajistit zvednutí nadchodu, který se za léta používání cca o 30 cm snížil.
- Společně s dětmi esteticky dekorovat prostory mateřské školy.
- Zajistit sdílený prostor.

3.2 Personální a pedagogické podmínky

V mateřské škole k datu účinnosti toho ŠVP pracuje 13 učitelek MŠ, z nichž jedena s $\frac{3}{4}$ pracovním úvazkem. Dále dle potřeby MŠ zaměstnává asistenty pedagoga v závislosti na přiznaných podpůrných opatřeních, školního asistenta a chůvu. Všech 13 učitelek MŠ je plně kvalifikováno a většina má dostatečnou praxi v oboru. 5 učitelek má ukončené vysokoškolské vzdělání. Pracovní doba učitelek se překrývá v maximální možné míře, kterou dovolují organizační možnosti školy.

Ve školní jídelně pracují 2 kuchařky, 2 pracovnice provozu a vedoucí školní jídelny. Usek ekonomický spravuje účetní na plný úvazek a o úklid budov a školní zahrady se starají 3 paní uklízečky.

Jmenný seznam zaměstnanců je uveden v ročním plánu školy, který reflektuje případné změny, které nastanou v průběhu platnosti tohoto ŠVP.

Učitelky v naší mateřské škole se řídí ve své práci těmito pedagogickými zásadami.

- Zásada úcty ke každému člověku.
- Zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti.
- Zásada opory o kladné rysy dítěte.
- Zásada aktivity dítěte.
- Zásada demokratického vztahu mezi učitelkou a dítětem.
- Zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele.
- Zásada názornosti.
- Zásada cílevědomosti.
- Zásada vědeckosti
- Zásada důslednosti.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřské škole:

Pedagogičtí zaměstnanci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci. Ředitelka mateřské školy organizuje DVPP podle plánu dalšího vzdělávání. Při stanovení přihlíží ke studijním zájmům učitelky, potřebám školy a rozpočtu mateřské školy.

Naším cílem je:

- Rozvíjet týmového ducha v celém kolektivu zaměstnanců MŠ
- Ke vzdělávání přistupovat skrze pedagogické zásady
- V plánování přímé pedagogické práce zajistit co nejdelší dobu souběžné práce dvou učitelek na jedné třídě a jejich maximální spolupráci při tvorbě TVP a průběžném plánování
- Podporovat pedagogické zaměstnance v dalším vzdělávání korespondujících s dalším směřováním mateřské školy

3.3 Spoluúčast rodičů

V naší mateřské škole je nezbytnou součástí úzká kooperace školy se zákonnými zástupci dětí. Základ, na kterém mateřská škola začne stavět, je položen právě v rodině. Cílem je pro nás vytvořit prostředí oboustranné důvěry a navázání neformálních vztahů. Rodiče se mohou a zpravidla se rádi účastní akcí, které jsou připravovány. Snažíme se rodiče nenásilně zapojovat do života mateřské školy nejen v roli pozorovatele, ale jako spolutvůrce dalšího rozvoje mateřské školy.

Učitelky chrání soukromí rodin a zachovávají patřičnou mlčenlivost o soukromí. Rodiče mají možnost konzultovat s učitelkami průběh vzdělávání dětí, mají možnost, po dohodě, se vzdělávání účastnit a pozorovat dítě při hře s ostatními dětmi. Dále nabízíme rodičům zapůjčení odborné literatury, zprostředkování kontaktů na další odborníky, besedy na téma vzdělávání a výchovy dětí předškolního věku.

Všechny informace o dění v mateřské škole mohou rodiče získat z webových stránek MŠ, na informačních tabulích a nástěnkách, v rámci společných setkání, schůzkami a aktivitami, skrze individuální rozhovory s učitelkou, FB profilu MŠ či emailem.

Rodiče jsou informováni o průběhu vzdělávání již před nástupem do školy na schůzce rodičů nově přijatých dětí. Na začátku roku pak probíhají pravidelné schůzky rodičů na třídách, kde jsou zákonní zástupci seznámeni s existencí vnitřních předpisů mateřské školy, školním řádem a dalšími důležitými

předpisy, které upravují fungování MŠ. Tyto předpisy jsou přístupné na nástěnce v hlavní budově mateřské školy a v kanceláři ředitelky mateřské školy. Dále jsou seznámeni se ŠVP, organizací dne a mnohými dalšími informacemi.

Pravidelně také zjišťujeme spokojenost zákonných zástupců s naší organizací a to dvěma způsoby. Neformálně při akcích MŠ či jednotlivých tříd a formálně prostřednictvím dotazníku, který cíleně mapuje jednotlivé oblasti v MŠ a jejich hodnocení rodiči. Zákonným zástupcům je také nabídnuta možnost zapojit se do dění MŠ, podávání návrhů na zlepšení organizace a to jak osobně, tak písemnou či elektronickou formou.

Tradiční akce pořádané mateřskou školou a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- Medvídkíada
- Besedy s městskou policií, Policií ČR
- Uspávání broučků
- Mikulášská nadílka
- Vánoční den v MŠ
- Dílničky – tvořivá činnost rodičů a dětí
- Návštěva Divadla loutek
- Dětský karneval
- Návštěva Planetária, Světa techniky
- Den s mou maminkou
- Dětský sportovní den na školní zahradě k MDD
- Školní výlet (účastní se celá MŠ)
- Odemykání zahrady – sousedská slavnost
- POZOR, JEDU!!! – akce pro veřejnost
- Rozloučení s předškoláky
- Plavání dětí
- Lyžování dětí
- Bruslení
- Beseda pro rodiče na vybrané téma
- Dopravní odpoledne s BESIPEM pro rodiče s dětmi

Naším cílem je:

- Směrem k veřejnosti, rodičům a dětem být otevření a pozitivně naladěni.
- Zapracovat na dalším zlepšení informačního toku směrem k rodičům, webových stránkách, FB profilu.
- Být korektní a taktní ke svěřovaným informacím.
- Udržet prestiž a tradici MŠ.
- Více rodiče motivovat k zájmu o průběh vzdělávání v MŠ, o záměrech v oblasti vzdělávacích cílů, zapojení rodičů do výuky formou doplnění tematických bloků (např. zprostředkování ukázek zajímavých zaměstnání, ukázkou domácích či exotických zvířat, hra na méně tradiční hudební nástroje, apod.)

3.4 Organizace vzdělávání

Celková kapacita mateřské školy je 155 dětí. Dle potřeby u dětí mladších 3 let nebo i u dětí s priznanými podpůrnými opatřeními, které jsou do školky zařazeny se kapacita MŠ adekvátně

snižuje. Děti se snažíme rovnoměrně dělit podle pohlaví i případné speciální péče, kterou vyžadují (nutná zpráva od lékaře). Dle věkového dělení jsou odděleny děti mladší tří let s dětmi tříletými, které nově nastoupí do MŠ od dětí starších. Zpravidla nastoupí na vedlejší budovu, kde je režim uzpůsoben potřebám malých a nově nastupujících dětí a celý školní rok se nese v duchu adaptace a pozvolného zvykání na režim a organizaci v MŠ.

Třídy mateřské školy jsou zpravidla věkově heterogenní. Směřují ale k částečnému věkovému rozdělení na mladší a starší skupiny dětí, kdy bude zachován prostor pro sociální učení ve skupině dětí, které nejsou věkově homogenní, avšak jsou i při zohlednění individuality každého dítěte si stále potřebami relativně blízko, tak aby skupina působila homogenněji v režimových požadavcích.

Vzdělávání probíhá ve věkově smíšených skupinách, kde se aktivity přizpůsobují individuálním a věkovým potřebám dítěte. Věkově smíšená skupina pomáhá mladším dětem lépe se zařadit do fungování třídy, mladší děti mají starší jako vzor, rychleji se učí díky přirozenému procesu napodobování, starší se naopak stávají ochránci a rádci mladšího kamaráda.

Zařazování dětí do jednotlivých tříd probíhá s ohledem na vytvoření vyvážených skupin, co se týče sociokulturního prostředí, pohlaví apod. Přání zákonných zástupců na zařazení dětí do konkrétních tříd bude zohledněno, pokud to organizační a provozní podmínky mateřské školy dovolí.

Souběžné působení dvou učitelek na třídě je zpravidla zajištěno od 9:30 až do 12 hodin, pokud je to možné, tak i déle.

Během školního roku se děti účastní různých kulturních a společenských akcí, výletů a exkurzí. Všechny tyto aktivity jsou plánovány tak, aby děti obohatily a doplnily tak aktivity, cíle a záměry vzdělávání v mateřské škole.

Denní řád mateřské školy je dostatečně flexibilní, aby v případě potřeby umožnil reagovat na změny a aktuální potřeby. Nadstandardní a další aktivity jsou organizovány v odpoledních hodinách, nenarušují průběh vzdělávání dle ŠVP avšak nejsou jeho plnohodnotnou součástí, proto bývají zpravidla zpoplatněny a nejsou povinné.

K dítěti přistupujeme individuálně, skupinově i frontálně, dle aktuálních potřeb. Dbá se i na možnou potřebu úplného soukromí.

Při spojování tříd z provozních důvodů dbáme na dodržení hygieny (dítě má vždy své lůžkoviny, svůj hřebínek, užíváme papírové ručníky). Mateřská škola má udělenou výjimku v počtu dětí v pěti třídách - 26 dětí, v jedné třídě - 25 dětí.

Naším cílem je:

- V denním programu zajistit vyváženost spontánních a řízených činností, vycházet z prožitkového učení, v maximální možné míře zařazovat prožitkové učení a experimentování.
- Při vzdělávání respektovat a podporovat individualitu každého dítěte.
- Vytvořit dítěti prostor pro rozvíjení, objevování a poznávání sebe sama v bezpečném přijímajícím prostředí.
- V optimální míře kombinovat skupinové a individuální činnosti s frontálním přístupem.
- Vzdělávací nabídku přizpůsobovat konkrétní skupině dětí a tématu, který je co nejvíce spjat s aktuálním děním.
- Formovat u dětí vztah ke sportu a k pohybovým aktivitám obecně.

Charakteristika tříd:

1. Třída – Sluníčko:	Počet dětí ve třídě: Věkové složení třídy:	do počtu 25 2–4 let
2. Třída – Motýlek:	Počet dětí ve třídě: Věkové složení třídy:	do počtu 26 2–4 let
3. Třída – Brouček:	Počet dětí ve třídě: Věkové složení třídy:	do počtu 26 3–7 let
4. Třída – Kočička:	Počet dětí ve třídě: Věkové složení třídy:	do počtu 26 3–7 let
5. Třída – Zajíček:	Počet dětí ve třídě: Věkové složení třídy:	do počtu 26 3–7 let
6. Třída – Beránek:	Počet dětí ve třídě: Věkové složení třídy:	do počtu 26 3–7 let

3.5 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci mateřské školy se podílejí na tvorbě příznivého klimatu nejen směrem k dětem ale i mezi sebou, tak aby se tu všichni cítili bezpečně, jistě a spokojeně. Nikdo před nikým není zvyhodňován, či znevýhodňován.

Protože předškolní období je pro další vývoj jedince zásadní a staví na základech, které si děti přinesly z rodinného prostředí, snaží se zaměstnanci školy navazovat, doplňovat rodinnou výchovu jako spolupracující partneři. Nově přichozí děti mají nárok na postupnou adaptaci na prostředí mateřské školy. Přístup k dětem je sympatizující a podporující. Vzdělávací nabídka, aktivity a činnosti odpovídají mentalitě předškolního dítěte a jeho úrovni rozvoje. Komunikace probíhá nenásilně, v klidné a příjemné atmosféře, která navozuje pocit důvěry a spolupráce.

Učitel/ka se soustředí na pozitivní motivaci, pochvaly i hodnocení.

V každé skupině rozvíjíme cit pro toleranci, vzájemnou pomoc, kamarádské prostředí, tvoříme pravidla skupiny společně s dětmi na základě jednotlivých situací, vedeme je ke vzájemné toleranci a respektování se. Tato pravidla musí být respektována. Volnost a svoboda každého jedince je vyvážena mírou omezení vyplývající z potřeb celé skupiny a dodržování režimu mateřské školy.

Odpočinek dětí je upraven dle individuálních potřeb jednotlivce. Děti s vyšší potřebou odpočinku mají možnost spánku od oběda do svačinky, starší děti s nižší potřebou odpočinku mají po chvíli relaxace nabídnuty jiné klidové činnosti. Do spánku nikdo děti nenutí, děti se učí v mateřské škole záměrnému zklidnění a relaxaci.

Adaptační program, určený pro nově přichozí děti nebo děti po dlouhodobé absenci, nabízí rodičům možnost postupně přivykat dítě na pobyt v mateřské škole prodloužením doby pobytu od několika desítek minut až do doby odpoledního odpočinku dětí. Adaptace probíhá u každého dítěte jinak, a proto je vždy na domluvě učitelky s rodičem, jakou konkrétní podobu bude mít. Důležité je, že každé nové dítě je v první řadě seznámeno s učitelkami, dětmi a prostředím třídy, postupně s dalšími

zaměstnanci MŠ. Dále se postupně seznámí s pravidly, která se ve třídě vytvořila, činnostmi a denním rytmem. Učitelka pomáhá dítěti v začlenění do skupiny dětí, je mu oporou a rádcem.

Desatero dobrých rad pro rodiče před nástupem dítěte do MŠ

- Mluvte s dítětem o tom, co se ve školce dělá.
- Zvykejte dítě na odloučení.
- Vedte dítě k samostatnosti.
- Ujistěte ho, že mu věříte, nikdy školkou dítěti nevyhrožujte.
- Buďte přívětiví, ale rozhodní.
- Dejte dětem s sebou něco důvěrného.
- Plňte své sliby.
- Zbavit se své úzkosti znamená zbavit dítě jeho úzkosti.
- Za pobyt ve školce neslibujte dětem odměny předem.
- Využijte možnosti postupné adaptace dítěte.

Naším cílem je:

- Soustředit se na popisné, konkrétní, pozitivní hodnocení situací.
- Nehodnotit dítě, ale jeho činnosti, skutky a situace.
- Prohlubovat vztahy mezi zaměstnanci, podporovat přátelskou atmosféru.
- Podporovat partnerské vztahy mezi dětmi i mezi rodiči a zaměstnanci MŠ.
- Zajistit maximální a harmonický rozvoj schopností, dovedností a vědomostí dítěte nezbytných pro úspěšnou výuku v ZŠ, eliminovat odklad školní docházky.

3.6 Životospráva

Mateřská škola má vlastní školní jídelnu, která připravuje veškerou stravu. Její činnost lze hodnotit velmi kladně. Jídlo odpovídá stanoveným normám, spotřebnímu koši, zásadám správného stravování s dostatkem mléka, mléčných výrobků, ovoce i zeleniny. Na dobré úrovni je i komunikace mezi zaměstnanci kuchyně, učitelkami i rodiči. Osvědčilo se servírování ovoce, zeleniny a vitamínových talířů, a to 5x v týdnu v době mezi nástupem do MŠ a ranní svačinou. Děti mají v průběhu dne zajištěn pitný režim v podobě čaje a vody, kterou si sami nalévají.

Prostory prošly celkovou modernizací, kuchyně je vybavena konvektomatem, dietním kotlíkem, novou smažicí pánví. Díky kvalitnímu vybavení se zvedla i úroveň připravované stravy. Děti se stravují 3x denně v pravidelných intervalech s přiměřenými rozestupy. Pitný režim je zajištěn během celého dne a v letních měsících i na zahradě MŠ.

Denní rytmus má svou pravidelnost, ale je dostatečně flexibilní, aby mohl být v případě potřeby upraven.

Pobyt venku děti absolvují za každého příznivého počasí v co nejdélší možné míře. Zejména v zimních měsících je pobyt venku v naší lokalitě značně limitován stavem ovzduší. Aktuální informace o stavu ovzduší mají učitelky díky internetovému připojení, kde na portálu ČHMÚ lze zjistit aktuální situaci a tomu přizpůsobit naplánovaný program. V letních měsících se pobyt venku naopak prodlužuje a některé aktivity se přesouvají mimo budovy mateřské školy, zpravidla na zahradu školy. Denně je zařazováno cvičení, nebo pohybové aktivity tak, aby bylo umožněno naplnění individuální potřeby pohybu. Stejně tak je respektována individuální potřeba odpočinku a spánku jednotlivých dětí.

Rodiče mají možnost děti přivádět dle rozpisu anebo výjimečně dle osobní dohody.

Pro pozitivní klima ve škole preferujeme dodržování slušnosti, taktosti a ohleduplnosti nejen mezi zaměstnanci a rodiči, ale i směrem k dětem. Vzájemně se učíme přijímat taková, jaká jsme. Při osobním kontaktu vedeme děti k očnímu kontaktu mezi komunikujícími partnery, dokázat slušně požádat o pomoc, pochválit druhé, oslovujeme se navzájem formou, kterou je to jedinci příjemné.

Naším cílem je:

- vést děti ke správnému životnímu stylu nejen v oblasti stravovacích návyků, ale i pohybu a odpočinku.
- Respektovat osobní svobodu a volnost dětí, ale vysvětlovat a zdůrazňovat pravidlo, že svoboda a právo jednoho končí tam, kde na právech a svobodách začne omezovat druhého.
- Co nejvíce podpořit rozvoj dítěte v oblasti sebeobsluhy.
- vést děti ke kultuře stolování.

3.7 Řízení mateřské školy

V čele tohoto právního subjektu stojí statutární zástupce – ředitelka. Tato jedná ve všech záležitostech jménem školy. Schvaluje organizační strukturu školy a rozhoduje o záležitostech školy, vymezených v rámci své pravomoci. Vnitřní předpisy mateřské školy (Organizační řád, Školní řád, směrnice vydané ředitelkou, interní pokyny, aj.) vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy, práva a povinnosti zákonných zástupců dětí i dětí samotných. Ředitelka může jmenovat statutární zástupkyni, která v době její nepřítomnosti je v čele organizace plně zodpovědná za její chod. Ředitelka ustanovuje a řídí vedoucí zaměstnance. Koordinuje jejich práci při zajišťování funkcí jednotlivých útvarů. Vedoucí zaměstnanci vytvářejí příznivé fyzické i psychické pracovní prostředí. Všichni se zapojují do řízení mateřské školy, plní své kompetence a zajímají se i o názory ostatních. Zaměstnanci si navzájem pomáhají, spolupracují jako tým, flexibilně řeší vzniklé překážky (zastupování). V případě vzniklých organizačních záležitostí, které významně ovlivňují provoz organizace, ředitelka opatření oznámí neprodleně po jejich zjištění. O dlouhodobě plánovaném uzavření MŠ informuje ředitelka v dostatečném předstihu.

Organizace vzdělávacího procesu se řídí platnými zákony a vyhláškami a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Kompetence, pravomoci a povinnosti pracovníků jsou vymezeny v jejich pracovních náplních. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry. Řízení školy je postaveno na osobním kontaktu, otevřené komunikaci a vzájemné dohodě.

Záležitosti ohledně stravování a plateb vyřizuje vedoucí školní jídelny. V její nepřítomnosti ji zastupuje účetní školy, případně ředitelka nebo zástupkyně školy.

Komunikační a informační systém školy:

- Informační nástěnky: nacházejí se u vstupu do hlavní budovy a v jednotlivých šatnách tříd. Rodiče se zde mají možnost seznámit s činnostmi školy, činnostmi třídy, plánovanými akcemi, třídním vzdělávacím programem, aktuálními tématy a informacemi.
- Webové stránky mateřské školy www.msukrajinska.cz.
- Třídní schůzky v měsíci září, další dle potřeb konkrétní třídy.
- Informační schůzka pro zákonné zástupce nově přijatých dětí na konci předcházejícího školního roku v měsíci červnu.
- Společnými setkáními při tvořivých dnech a akcích mateřské školy.
- Individuálními setkáními dle potřeby jedné či druhé strany.
- E – mailovými zprávami rodičům dle jednotlivých tříd.

Naším cílem je:

- Společně se podporovat a motivovat, respektovat a hledat optimální řešení vzniklých situací.
- Pracovat na kvalitním pracovním prostředí plným pohody, vstřícnosti.
- Uskutečňovat setkávání zaměstnanců na neformálních akcích.
- Pracovat na dalším rozvoji a životě MŠ, mít pocit sounáležitosti se školou a jejím fungováním.
- Dosáhnout rovnoměrného rozložení pracovních povinností a zodpovědnosti mezi všechny zaměstnance.
- Informovat rodiče o dění v mateřské škole nejen zprostředkovaně přes třídy, zkvalitnit tok informací směrem k jednotlivým zaměstnancům.

- Zachovávat patřičnou mlčenlivost a diskrétnost o svěřených vnitřních záležitostech rodin, školy, dětí, neposkytovat důvěrné informace.
- Tok informací směřovat jen určené osobě.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

Naše mateřská škola spolupracuje s mnohými organizacemi a institucemi jejichž prostřednictvím se snažíme vhodně doplňovat a obohacovat vzdělání dětí.

3.8.1 Spolupráce se Spolkem rodičů

Sdružení rodičů bylo zaregistrováno dne 4. 12. 1991.

Záměr:

- připravovat pro děti a rodiče společné akce v průběhu celého roku
- zvýšit zájem rodičů o dění v mateřské škole
- získávat další finanční prostředky ke zlepšení podmínek vzdělávání v mateřské škole, dle dohody obměňovat a dovybavovat třídy novým nábytkem, hračkami a pomůckami, průběžně renovovat a obnovovat vybavení a zeleň na školní zahradě
- prohlubovat společné výchovné a vzdělávací působení školy a rodiny.

Za MŠ: pověřená učitelka, ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, učitelky na třídách

Za Sdružení rodičů: předseda a členové rady

3.8.2 Základní škola ZŠ Bulharská a ZŠ Ukrajinská

Záměr:

- Nadále budeme rozvíjet spolupráci a vytvářet tak podmínky pro plynulý přechod dětí z mateřské školy do povinného vzdělávání na ZŠ.
- Uskutečňovat každoročně přednášky pro rodiče na téma připravenosti dětí na vstup do ZŠ nejen za spoluúčasti pedagogů ze ZŠ.
- Zpracovávat i nadále hodnotící listy předškoláka (v případě potřeby doplněné o pedagogickou diagnostiku DIB pro pedagogické pracovníky v MŠ), který zajistí předání klíčových informací o dosavadním průběhu vzdělávání v MŠ do ZŠ (na základě souhlasu rodičů)
- Realizovat vzájemné návštěvy zaměřené na pozorování dětí a konzultování vybraných situací.
- Uskutečnit návštěvu dětí v ZŠ.
- Zařadit pravidelné návštěvy tělocvičny a atletického hřiště za účelem poznávání nového prostředí a rozvoje pohybových dovedností.
- Účast žáků nejstarších ročníků ZŠ na tematických dnech a soutěžích v MŠ.

ZŠ Ukrajinská: p. ředitel Mgr. Petr Neshoda
Tel.: 596 965 640

ZŠ Bulharská: p. ředitel Ing. Aleš Kazický
Tel.: 596 962 035

Za MŠ: ředitelka a p. uč. Nábělková

3.8.3 Anglicky s úsměvem

Záměr:

- Zprostředkovat zákonným zástupcům možnost vhodnou motivací vést děti k učení a vzbuzování zájmu o porozumění cizímu jazyku v předškolním věku jako přípravu na výuku cizího jazyka na základní škole.

- Podporovat rozvoj jazykově nadaných dětí, vytvořit slovní zásobu a tím možnost komunikace v cizím jazyce pomocí nových metod a forem práce, které plně respektují specifika předškolního věku.
- Děti budou seznamovány s jazykem přirozeným, hravým, ale účelným způsobem.

Lektor: PaedDr. Iva Obermanová

MŠ Ukrajinská: ředitelka MŠ

3.8.4 Spolupráce se stanicí „Mladí přírodovědci“

Záměr:

- Přímou účastí dětí rozvíjet kladný vztah k přírodě, zvířatům, hodnotit, vnímat a chránit krásu přírody, vlastním přičiněním se učit pečovat o volně žijící zvířata.
- Vést děti k aktivitě při ochraně životního prostředí.
- Účastnit se soutěže ve sběru papíru.
- Účast ve sběru kaštanů a žaludů.
- Účast ve sběru citrusových kůr (pomeranč, citron, mandarinka).
- Aktivně zapojit školu do doprovodných akcí Den Země.
- Poznávání života rostlin a živočichů, života v okolí rybníků.
- Realizovat programy ekologického vzdělávání dětí dle výběru tříd.
- Přenášení poznatků ze seminářů a školení ostatním učitelům / učitelkám školy.

Za MŠ Ukrajinská: Bc. Blanka Svobodová a třídní učitelky

Stanice: lektor

3.8.5 Spolupráce s institucemi pro dopravní vzdělávání

Záměr:

- přímou účastí dětí v soutěžích, hrou a praktickou činností na DH získávat a rozvíjet základní poznatky o DV.
- Pokračovat v organizaci návštěv dětí jiných MŠ, ZŠ, ŠJ, Stacionáře na dopravním hřišti školy.
- Využívat dílčí vzdělávací program s dopravní tematikou „Semaforek“.
- Zapojit partnery do oprav, údržby a dalšího rozvoje dopravního hřiště.

Za MŠ: ředitelka školy, st. zástupkyně ředitelky, učitel/ka

Instituce: Dopravní policie ČR:

Městská policie Ostrava: vedoucí oddělení prevence a dohledu

Klub DV Ostrava: předsedkyně klubu

BESIP Ostrava: pan Kus Pavel, manažer MSK

MMO, odb. dopravy: Mgr. Magda Švédíková

Ostravské komunikace, a.s.: Ing. Fábry Jakub

3.8.7 Spolupráce s Centrem volného času Poruba

Záměr:

- seznamovat děti poutavou formou s dětskými knihami, encyklopediemi, jako podnětem dalšího vzdělávání a jejich autory, ilustrátory, vytvářet kladný vztah ke knize.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti, verbálního i neverbálního projevu dětí
- Obměňováním a rozšiřováním čtenářských koutků realizovat program na podporu malých čtenářů.

- Využívat k rozšiřování vzdělávání připravované akce CVČ v průběhu školního roku.

Za MŠ: učitel/ky jednotlivých tříd

Za CVČ: knihovnice

3.8.8 Spolupráce se ŠPZ

Záměr:

- Nabídnout rodičům odborné přednášky v oblasti předškolní diagnostiky, školní zralosti, logopedie, aj.
- Ve spolupráci s ŠPZ a zájmu rodičů, zkvalitnit přípravu dětí pro vstup do ZŠ.

Za MŠ: zástupkyně ředitelky, ředitelka, učitel/ky tříd

Za ŠPZ: vedení ŠPZ, zaměstnanci ŠPZ

3.8.9 Spolupráce se zřizovatelem, MMO

Záměr:

- zapojit představitele do dění v MŠ při společných akcích školy.
- Spolupracovat při organizaci a zajišťování oprav mateřské školy, zajistit dětem pěkné a bezpečné prostředí.
- Účast na akcích a výstavách organizovaných zřizovatelem.
- Informovat širokou veřejnost o dění v naší mateřské škole příspěvky v časopisu PRIO, který vydává ÚMOB Poruba.
- Využívat dotační programy a granty vypisované zřizovatelem, MMO

Za MŠ: ředitelka školy, všichni učitelé/učitelky školy

Za ÚMOB Poruba: Ing. Jochymová, Ing. Holek, vedoucí odboru školství, Ing. Gregor

3.8.10 Základní umělecká škola Valčíka, Ostrava – Poruba

Záměr:

- Umožnit dětem objevit nové možnosti zájmového vzdělávání.
- Zprostředkovat dětem citový prožitek z hudby.
- Návštěva hudebně laděného programu, který připravují děti ZUŠ.
- Umožnit průzkum mezi dětmi naší MŠ, nadaným dětem doporučit navštěvovat ZUŠ.

Za MŠ: p. uč. Nábělková

Za ZUŠ: zástupce ředitele školy

3.8.11 Dětské kurzy Vaňkův kopec

Záměr:

- Rozvoj hrubé motoriky, osvojení lyžařských dovedností, jejich rozvoj, prohloubení vztahu k zimnímu období formou zábavných her na sněhu.

Za MŠ: p. uč. Krausová Zlata

Lyžařská škola: paní Karin Hašová

3.8.12 Plavání

Záměr:

- Osvojení si základních dovedností při kontaktu s vodou, prohloubení vztahu k vodě a vodním hrám, zbavení se strachu, otužování, formou zábavných her.

Za MŠ: p. uč. Na třídách

Plavecká škola: dle výběru jednotlivých tříd po konzultaci s vedením.

3.8.13 Bruslení

Záměr:

- Rozvoj hrubé motoriky, osvojení si základních dovedností při pohybu na ledové ploše

- Prohloubení vztahu k zimnímu období a zimním sportům skrze zábavné hry a soutěže na ledě

Za MŠ: ředitelka MŠ, p. uč. Zlata Krausová

Městský ÚMOP: p. Jochymová

3.8.14 Ostatní spolupracující instituce

Záměr: rozšířit a vhodně doplnit vzdělávací nabídku dle aktuálních potřeb mateřské školy.

Instituce: složky IZS, zejména Hasiči, Záchranný tým, nabídky divadélek s tematicky zaměřenými představeními, ukázky sokolnictví, záchranná stanice Bartošovice, DOV, Planetárium, Lesní školka a mnoho dalších.

V rámci plánovaných projektů talentmanagementu pokračovat ve spolupráci s VŠB-TUO se zaměřením na polytechnickou výchovu a automobilový průmysl.

4 Organizace vzdělávání

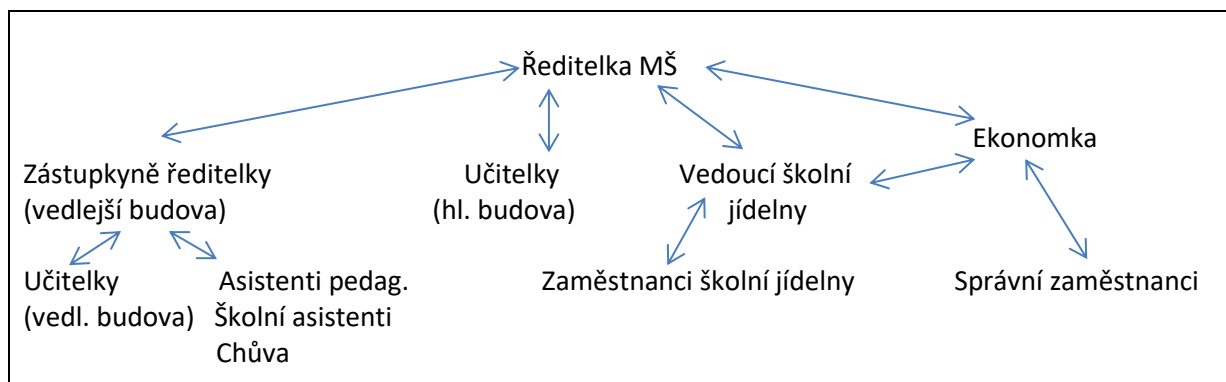
Doporučené uspořádání dne:

Velká budova	Malá budova
6:00 – 8:00	6:00 – 8:30
<ul style="list-style-type: none"> > Scházení dětí > Zapojení do nabízených tematicky směřovaných činností založených převážně na prožitkovém učení ve skupinách nebo individuálně. Volná hra dětí > Individuální péče, logopedické chvíle, grafomotorická cvičení. > Plnění TVP 	
8:00: - 9:45	8:30 – 9:15
<ul style="list-style-type: none"> > Pohybové aktivity > Hygiena > Svačinka > Pokračování v plnění TVP 	
9:45 – 11:45	9:15 – 11:15
<ul style="list-style-type: none"> > Převlékání dětí > Pobyť venku, plnění TVP > Převlékání dětí 	
11:45 – 12:15	11:15 – 12:00
<ul style="list-style-type: none"> > Hygiena, oběd 	
12:15 – 12:30	11:45 – 12:15
<ul style="list-style-type: none"> > Vyzvedávání dětí 	
12:15 – 14:15	12:00 – 14:30
<ul style="list-style-type: none"> > Hygiena, převlékání, odpočinek, relaxace, převlékání > Náhradní nespací aktivity, individuální péče pro děti s OŠD a SVP > Zařazení vzdělávacích aktivit z dílčího vzdělávacího programu „Svět na kolech“ > Hygiena > Svačinka 	
14:15 – 16:30	14:30 – 16:00
<ul style="list-style-type: none"> > Vyzvedávání dětí > Pokračování plnění TVP > Odpolední tematicky zaměřené činnosti, volné hry a aktivity > Zařazení vzdělávacích aktivit z dílčího vzdělávacího programu „Svět na kolech“ 	

Dle situace a potřeb dětí lze organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit. Spontánní hra je využívána k pozorování dětí a jejich diagnostice.

Pevně časově stanovený organizační řád je pro stravování dětí.

4.1 Organizace mateřské školy

4.2 Přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí směrnicí číslo 8. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ na daný školní rok se zveřejňují vždy s dostatečným předstihem na webových stránkách MŠ, úřední desce a před zápisem jsou i viditelně umístěna u vstupu do MŠ. Odpovědnou osobou pro tvorbu kritérií je ředitelka MŠ.

4.3 Vzdělávání dětí nadaných

Podporujeme a rozvíjíme talent a nadání tak, aby formy rozvoje byly přístupné každému a vycházely z myšlenky, že každý je na něco nadaný, či má talent. Tyto talenty, byť často utajené či skryté, objevujeme, probouzíme a dále systematicky rozvíjíme.

Spolupracujeme s rodiči a metodou včasné diagnostiky na nabídky různorodých aktivit se snažíme u dětí odhalit nadání či mimořádné schopnosti. K rozvíjení dětí má pomoci i zařazení strategické hry šachy. Je pravidelně zařazována do Klubíku SNK a děti se s hrou a jejími pravidly seznamují pod vedením proškolené paní učitelky. Hra samotná u dětí rozvíjí kognitivní/poznávací schopnosti, soustředění, pozornost, rozhodování, algebratické a geometrické myšlení, prostorové i kritické myšlení. Dále zvyšuje kapacitu mozku, podporuje zdravou soutěživost.

Realizaci a průběžným začleňováním dílčího vzdělávacího programu „Svět na kolech“ do vzdělávací nabídky dosáhnout rozvoje talentu u všech dětí.

Rozlišujeme 6 základních typů nadání, které se zařazováním podnětných aktivit snažíme rozvíjet:

1) Inteligenční:	matematický, lingvistický, přírodovědný
2) Tvořivý:	umělecký, technický
3) Umělecký:	výtvarný, hudební, dramatický
4) Praktický:	technologický, praktický
5) Motorický:	taneční, sportovní, pohybový
6) Sociální:	osobnostní, interpersonální, vedení

Naším cílem je:

- Zařazovat pravidelně a nenásilně prvky a činnosti, které podporují jednotlivé druhy nadání a dále je rozvíjí

- Doškolyt učitelky v metodě H-mat a NTC learning, diagnostika nadaných dětí a rozvoj jejich potenciálu
- Rozvíjet povědomí o problematice nadaných dětí a jejich specifík

4.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V mateřské škole se snažíme vytvořit optimální podmínky pro to, aby ke každému bylo přístupováno individuálně a měl možnost se vzdělávat a rozvíjet dle svých osobních potřeb.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami ve smyslu RVP PV rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje zajištění podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů, z nichž pouze první stupeň realizuje mateřská škola bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě Plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě individuálního vzdělávacího plánu, který je zpracována na základě zprávy ze ŠPZ.

Podmínky vzdělávání se upravují dle jednotlivých individuálních potřeb dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními. Pokud ŠPZ přidělí dítěti i asistenta pedagoga, účastní se, v přiznaném rozsahu, vzdělávání také. Pokud to organizační možnosti dovolují, je snížen počet zapsaných dětí na dané třídě.

Plán pedagogické podpory zpracovává učitelka dítěte na základě pedagogické diagnostiky a projednává se zákonnými zástupci dítěte za přítomnosti ředitelky školy. PLPP se vyhodnocuje za účasti zákonného zástupce dítěte zpravidla 1x za 3 měsíce a na základě těchto výstupů se stanoví další postup. IVP se stanovuje na základě zprávy ze ŠPZ, projedná se se zákonnými zástupci dítěte a vyhodnocuje se zpravidla 1x za 3 měsíce. Z výsledků se stanoví další postup a cíle. Pokud to podmínky a stav dítěte dovolí, integrace je přínosná nejen pro integrované dítě, kterému toto začlenění pomáhá pěstovat zdravé sebevědomí a schopnost soužití s většinovou populací, ale i pro ostatní děti, které se naučí respektovat výraznější odlišnosti u některých jedinců a chovat se k nim přirozeně a s respektem.

Celkový průběh integrace je závislý na spolupráci s rodinou a ŠPZ, systematickém přístupu, pochopení dítěte nejen ze strany dospělých, ale i dětí a hlavně vytvoření podmínek pro vzdělávání integrovaného dítěte, přizpůsobení metod práce, plánování i organizaci činností, apod. Rámcové cíle jsou i pro tyto děti společné, ale při jejich dosahování se zohledňuje prostor pro vytvoření optimálních podmínek k jejich dosažení. Účelem podpory je maximální zapojení a využití potenciálu jedince.

4.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání v mateřské škole je možno organizovat pro děti od dvou let. Rámcové cíle z RVP PV lze aplikovat pro vzdělávání dětí od dvou let, ale je nutné zohlednit věková specifika související s úrovní vývoje ve všech rovinách. Pro kvalitnější práci s dětmi od dvou let, jsou v mateřské škole zřízeny dvě třídy, kde se zařazují děti od dvou do 4 let. Děti, které v tomto věkovém rozpětí začnou navštěvovat naši MŠ jsou zpravidla soustředěny na malou budovu, kde je celý režim dne a průběh vzdělávání uzpůsoben mladším dětem. Den je rozdělen na jednotlivé části s využitím stále se opakujících přechodových rituálů. Činnosti a aktivity se opakují, děti si pomalu zvykají na řád a pravidla, které jsou nezbytné pro společné fungování. Ve třídě, kde jsou děti mladší tří let je snížený stav dětí dle vyhlášky.

Dítě v tomto období je značně egocentrické, vymezuje se vůči okolí, objevuje, nejraději všemi smysly, experimentuje, neorientuje se v prostoru a čase, je méně obratné, naplňuje ho přítomnost. Vývoj v tomto věku je velmi výrazný ve všech oblastech. Tomu všemu se přizpůsobuje plánování a aktivity tříd, kde jsou děti od dvou let zařazovány. Ve třídách je kladen velký důraz na četné a opakující se rituály a aktivity, učení se nápodobou, vlastním prožitkem, hrou, objevováním. Pro úspěšnou pedagogickou práci jsou aktivity a nabídky činností střídány s trénováním hygienických, sebeobslužných a dalších návyků a praktických dovedností, které ale i tak ponechají maximální možný prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Dalším bodem je položení základů pro utváření celoživotních návyků, hodnot, pravidel, norem a jejich respektování.

Třídy jsou zařízeny a vybaveny s ohledem na věkové složení a přítomnost dětí od dvou let, jejich bezpečnost a zároveň přiměřenou podnětnost a pestrost prostředí. Momentálně třídy a vybavenost mateřské školy neumožňují zařazování dětí, které jsou ještě vybaveny plenami a v této oblasti nemají přiměřeně zvládnutou sebeobsluhu.

Adaptace dětí od dvou let probíhá dle bodu 3.5 tohoto ŠVP a je na ní kladen velký důraz při spolupráci se zákonnými zástupci dětí. Děti mají možnost si přinést do školky vlastní hračku, která na ně bude pravidelně ve školce čekat a usnadní jim tak toto náročné období.

4.6 Předškolní příprava

Zajišťujeme především maximální a harmonický rozvoj schopností dítěte nezbytných pro úspěšnou výuku čtení, psaní a elementárních matematických souvislostí. Věnujeme se všem důležitým dovednostem, schopnostem a vědomostem, které ovlivňují úspěšný start v první třídě.

Předškolním dětem nabízíme, dle individuálního zájmu rodičů, i zapojení do dalších aktivit. Děti se mohou zapojit do výuky anglického jazyka „Anglicky s úsměvem“ nebo objevovat a rozvíjet vlastní nadání při činnostech realizovaných přes dílčí vzdělávací program „Svět na kolech“. Dále seznamujeme děti s oblastí polytechniky a tím vzbuzujeme v dětech zájem o technické a manuální činnosti, podporujeme informační a elementární matematické dovednosti dětí. Do vzdělávání dětí pravidelně zařazujeme i využívání a práci s interaktivními tabulemi.

Předškoláci se minimálně jednou týdně ve svých třídách v rámci nespacích aktivit k samostatným činnostem, kde jsou zařazovány individuální činnosti na rozvoj dovedností potřebných k úspěšnému vstupu na ZŠ. Děti s odloženou školní docházkou jsou zpravidla umístěny v jedné třídě, kde pro ně paní učitelky připravují činnosti na podporu jejich rozvoje v oblastech vyjmenovaných ve zprávě Doporučení pro odklad ze ŠPZ.

Povinné předškolní vzdělávání je v mateřské škole organizováno od 8:00 do 12:00 každý všední den školního roku pro všechny děti, které do 31.8 daného kalendářního roku dosáhnou 6 let. Vzdělávání není povinné v období školních prázdnin.

Desatero dovedností a schopností předškoláka (MŠMT č. j. 9482/2012-22) obsahuje přehled základních dovedností předškoláka, propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Je základem pro spolupráci rodiny a naší školy, která se na přípravě předškoláka podílí.

- Dítě je pohybově a fyzicky vyspělé, vědomě ovládá své tělo, je samostatné v sebeobsluze.
- Dítě je relativně citově samostatné a schopné řídit své chování.
- Zvládá přiměřeně jazykové, řečové a komunikativní dovednosti.
- Zvládá koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci.
- Dítě je schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy.
- Zvládá jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech.
- Má dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit.
- Dítě je přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině.
- Vnímá kulturní podněty a projevovat tvořivost.
- Dítě se orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě.

5 Charakteristika vzdělávacího programu „Tři, dva jedna, teď, vyjíždíme poznat svět“

Vzdělávací program „Tři, dva, jedna, teď – vyjíždíme poznat svět“ navazuje a dále rozpracovává předcházející vzdělávací program „Cestou necestou za poznáním tajemství světa“. Stejně tak jako předcházející školní vzdělávací program bude klást důraz na rozvoj všech kompetencí uvedených v RVP PV. Dítěte na konci předškolního vzdělávání se týkají konkrétně:

- **Kompetence k učení** – soustředěně pozoruje, objevuje, vnímá souvislosti, experimentuje, užívá znaků a symbolů, získané zkušenosti uplatňuje v praxi, má elementární poznatky o světě kolem sebe a orientuje se v něm, všímá si dění kolem sebe, klade otázky a hledá odpovědi, má radost z toho co dokázalo a zvládlo, učí se spontánně ale i vědomě, záměrně si pamatuje, dokončuje to, co započalo, postupuje dle instrukcí a pokynů, umí odhadnout své síly, ohodnotit sebe i druhé.
- **Kompetence k řešení problému** – všímá si problémů kolem sebe, motivací je mu pozitivní odezva na aktivní zájem, řeší problémy, na které stačí samostatně, ostatní s pomocí. Využívá dosavadních zkušeností, metodu pokus omyl, experimentuje, spontánně vymýšlí nová vlastní řešení. Využívá logických, matematických i empirických postupů. Zpřesňuje matematické představy a elementární matematické souvislosti. Rozlišuje funkční řešení od nefunkčních, nebojí se chybovat a nachází ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu.
- **Kompetence komunikativní** – samostatně vyjadřuje své myšlenky, prožitky, pocity nálady (nejen slovně, ale i hudebně, výtvarně apod.) sdělení, rozumí slyšenému, reaguje a vede smysluplný dialog. Rozumí některým gestům, symbolům. Komunikuje bez zábran, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, má dostatečnou slovní zásobu, kterou nadále rozšiřuje, má povědomí o existenci jiných jazyků a elementární předpoklady k učení se jim.
- **Kompetence sociální a personální** – Má svůj názor, který je schopno vyjádřit, samostatně se rozhoduje. Vnímá, že odpovídá za své jednání. Chová se prosociálně, dokáže se zdravě prosadit i podřídit, spolupracuje, zvládá základní společenské návyky, respektuje druhé. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, pravidla. Chová se obezřetně v neznámých situacích a ve styku s neznámými lidmi, umí nepřijemné chování a jednání odmítnout. Je tolerantní k odlišnostem a jedinečným. Chápe, že nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a konflikty je lepší řešit dohodou. Dokáže se takovému jednání ubránit.
- **Kompetence činnostní a občanské** - Učí se plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat své činnosti. Rozpozná své slabé a silné stránky. Odhaduje rizika, vnímá, že se může rozhodnout samostatně, ale za své rozhodnutí zodpovídá. Má smysl pro povinnost, zajímá se o druhé, má základní povědomí o lidských hodnotách a normách, řídí se jimi. Vnímá potřebu chránit své okolí, přírodu.

Výše uvedených kompetencí dosahuje každý jedinec v individuální míře dle svých osobních možností a schopností. Kompetence je klasifikována jako soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a soužití ve společnosti.

Cílem předškolního vzdělávání tedy je:

- Rozvíjení dítěte, jeho obohacování, rozvoj schopnosti učit se a být průvodcem při poznávání světa.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

To vše za dodržení několika základních zásad. Vzdělávání v mateřské škole probíhá hravou formou, nenásilně, spontánně, formou převážně prožitkového učení, objevování a explorování. Dítě samo je nejdůležitější činitel vzdělávání, jsou brány ohledy na jeho věkové a osobnostní zvláštnosti, silné stránky se dále rozvíjí, ale neopomíjí se ani další roviny rozvoje osobnosti jedince.

Školní vzdělávací program je v souladu s RVP PV, je týmovou prací všech učitelů/učitelek a vychází z analýzy učitelů/lek, osobních dotazníků, pohovorů, průběžné evaluace v rámci TVP a rodičů. Respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání a nad rámec v doplňujících vzdělávacích programech rozpracovává tematiku dopravní výchovy dětí, talentmanagementu a prevenci psychopatologických jevů. Vzdělávací program podporuje individuální přístup k dětem i naplňování jejich potřeb. Zaměřuje se na vyhledávání talentu a nadání u každého dítěte a jeho následný rozvoj a podporu přirozenou a nenásilnou cestou. Zohledňuje vývojová specifika ve vzdělávání.

Vzdělávací oblasti z RVP PV:

- 1) Dítě a jeho tělo (oblast biologická)**
- 2) Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)**
- 3) Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)**
- 4) Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)**
- 5) Dítě a svět (oblast environmentální)**

Výše uvedené oblasti se při činnostech nenásilně prolínají a doplňují tak, aby vzdělávání bylo ucelené a homogenní. Veškeré dílčí cíle a vzdělávací nabídka výše uvedených oblastí budou směřovat k naplnění konkretizovaných očekávaných výstupů (KOV), jejichž souhrn je i součástí třídních vzdělávacích plánů a je přílohou školního vzdělávacího programu.

Mateřská škola je specifická zaměřením na výuku dopravní výchovy, kde nedílnou součástí ŠVP je dílčí vzdělávací program „Semaforek“, který se prolíná celým školním rokem. Další dílčí vzdělávací programy, které doplňují ŠVP za zabývají oblastí talentmanagementu a prevencí psychopatologických jevů v předškolním věku. Oblast environmentálního vzdělávání je blíže zpracována v TVP konkrétních tříd dle jejich vlastních potřeb.

Metody a formy vzdělávání využívané při činnostech a aktivitách v mateřské škole:

- Prožitkové a kooperativní učení
- Situační učení a spontánní sociální učení
- Racionální učení založené na principu přirozené nápodoby
- Didaktické činnosti, které učitelka přímo nebo nepřímo motivuje
- Učitelka preferuje skupinovou, párovou a individuální organizaci práce před frontálním přístupem, podporují spoluúčast a samostatné rozhodování a konání dětí, touhu po poznání a objevování, rozvíjí kamarádské vztahy mezi dětmi bez srovnávání dětí mezi sebou a soutěživosti.

6 Vzdělávací program „Tři, dva, jedna, teď, vyjždíme poznat svět“

Vzdělávací nabídka je uspořádaná do integrovaných bloků, které jsou společné pro všechny třídy mateřské školy, jejichž zařazení a posloupnost jsou závazné. Charakteristika integrovaných bloků, hlavní cíle bloků i obsahová náplň je rámcově daná, pokud to prostor umožňuje, může být dle potřeb jednotlivých tříd doplňována, ale ne krácena. Zapojení dílčích vzdělávacích programů stanovuje prioritu, na kterou se daný blok v daném programu zaměříme, ale dle potřeby doplňujeme i ostatními částmi.

Dílčí vzdělávací programy, uvedené u jednotlivých integrovaných bloků budou nenásilně vřazovány do nabídky činností a aktivit jednotlivých tematických bloků. Pravidelně, minimálně jednou týdně, budou zařazovány aktivity z dílčích vzdělávacích programů, jejichž průběh a zařazení bude zaznamenáno v třídních knihách.

Náplň integrovaných bloků respektuje věkové zvláštnosti dětí i heterogenní složení tříd, individuální zájmy, potřeby i zvláštnosti každého jedince a flexibilně reaguje na aktuální situaci. Integrovaný blok má vždy uvedeno rámcové zaměření s tím, že podrobnější rozpracování je uvedeno v třídních vzdělávacích programech.

Tematické části integrovaného bloku jsou rozpracovány v třídních vzdělávacích programech učitelkami dle potřeb jednotlivých tříd s ohledem na podmínky a zaměření třídy, věkové složení, přání a potřeby dětí. Délka trvání tematického celku není pevně daná, ale musí korespondovat s aktuálními potřebami třídy. Tematická část bude zahrnovat všech pět vzdělávacích oblastí RVP PV, které se budou vzájemně prolínat a budou průběžně zařazovány a plněny všechny dílčí cíle vzdělávacích oblastí. Plánované aktivity budou zohledňovat věkově různě složenou skupinu dětí a aktivity budou dětem nabízeny v různé náročnosti, aby děti měly možnost volit obtížnost dle svých možností a schopností (J – jednodušší, S – složitější).

Každá tematická část bude ve stručnosti obsahovat záměr - charakteristiku tématu (přiměřeně širokou, aby realizace tématu nebyla povrchní), předpokládanou délku trvání tematického bloku, navrhovanou nabídku činností a aktivit, dále případně jejich cíl, popis činnosti, pomůcky, aj. Při plánování důsledně sledujeme směřování ke KOV, a plnění průběžně zaznamenáváme.

Plánování je pružné, reaguje aktuální dění, může se měnit dle nastalé situace, na základě předešlého je možné plánovanou délku zkrátit, či naopak prodloužit. Činnosti lze také průběžně doplňovat. Splněné činnosti se zaznamenávají do třídních knih a v plánu se zaznamená datum jejich splnění.

Vypracování třídních vzdělávacích programu je v kompetenci třídních učitelek, které ho tvoří společně a následně dohromady průběžně vyhodnocují. Třídní vzdělávací program v rámcové podobě je pro třídu připraven vždy nejpozději v první polovině září a průběžně je dle situace doplňován.

Po ukončení tematické části integrovaného bloku a celého integrovaného bloku provádí učitelky evaluaci a sebereflexi (slovní zhodnocení vlastní práce), kde uvedou postřehy a doporučení pro další práci a celkové zhodnocení průběhu vzdělávání. Evaluace a sebereflexe je nedílnou součástí třídního vzdělávacího programu

Zásady pro zpracování tematických částí integrovaných bloků:

- Dítě je rozvíjeno v souladu s osobnostními zvláštnosti, možnostmi a potřebami.
- Podporujeme projevy talentu a nadání.

- Nabízíme dítěti dostatek rozličných aktivit, aby mělo možnost vlastní volby, podporujeme kreativitu při využívání nových způsobů řešení situací.
- Rozšiřujeme vědomosti, rozvíjíme dovednosti a schopnosti, formujeme postoje a hodnoty podstatné pro osobní rozvoj dítěte.
- Učitelky jsou vždy připraveny dítěti pomoci, pokud to potřebují, ale nechávají dítěti dostatek prostoru pro zkoušení, opakování a nácvik činností.
- Vzhledem k zajištění dostatečných překryvů pracují učitelky převážně ve skupinách, efektivně využívají přímou vzdělávací práci výhradně pro práci s dětmi a pružněji tak reagují na potřeby jednotlivých dětí.
- Při vzdělávání a vzdělávací nabídce jsou respektovány nejen věkové, ale individuální rozdíly mezi dětmi.
- Vzdělávání probíhá při všech činnostech a za všech situací, které v mateřské škole jsou. Doplnuje hry i spontánní činnosti, je založeno především na přímých zážitcích dětí a aktuálním dění v nejbližším okolí dítěte.
- V průběhu vzdělávání učitelka dbá na vyváženost řízených a spontánních aktivit.
- O průběhu vzdělávání, aktuálních činnostech jsou průběžně informováni rodiče formou nástěnek nebo webových stránek mateřské školy.
- Učitelky průběžně informují rodiče o průběhu vzdělávání jejich dětí. Individuální rozhovory a konzultace probíhají po ukončení PVP v předem domluveném termínu.
- Učitelky v případě zájmu umožňují rodičům účast na tvorbě programu, jeho hodnocení, či spolupráci při jeho náplni.

Specifické cíle naší mateřské školy:

- Dopravní výchova dětí - Dílčí vzdělávací program „Semaforek“
- Správný životní styl, péče o zdraví, životní prostředí – prevence psychopatologických jevů.
- Vyhledávání nadání a talentu u dětí, jeho podpora a další rozvoj.
- Respektovat individuální specifika jednotlivců.
- Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.

Školní vzdělávací program je dále rozpracován ve Třídních vzdělávacích programech, které konkretizují cíle a dále rozpracovávají nastíněný směr.

Třídní vzdělávací program obsahuje:

- Rozpracovaný záměr ŠVP
- Charakteristiku tříd s počátečním složením (věkové, genderové), uvedením integrovaných dětí, přizpůsobení podmínek
- Pravidla třídy s jejich vysvětlením
- Organizace dne ve třídě, přehled třídních rituálů (vše s popisem)
- Přehled plánovaných akcí třídy
- Popis průběhu vzdělávání, využívaných forem, přístupů, jejich aplikace, způsob rozvoje jednotlivých gramotností
- Soupis dílčích vzdělávacích programů s krátkou charakteristikou a popisem včlenění do vzdělávání v TVP
- Zpracovanou oblast environmentálního vzdělávání pro konkrétní třídu na celý školní rok.

- ⚠ Předběžné rozpracování integrovaných bloků do navrhovaných témat, která budou blíže vyspecifikována (záměr, hlavní cíle, další dle potřeb jednotlivých tříd, předpokládání časová dotace)

V průběhu roku se dále TVP doplňuje o:

- ⚠ Nabídku činností (některé rozčleněny na více úrovní obtížnosti, případně jejich cíl, postup, pomůcky apod.),
- ⚠ Zapojení dílčích vzdělávacích programů – v tematickém plánování se promítnou konkrétní činnosti, vzorové pracovní listy, použité písně, básně apod.
- ⚠ Hodnocení tématu a činností, zapojení dětí, sebereflexe učitelky, závěry pro další období
- ⚠ Hodnocení integrovaného bloku, které obsahuje výstupy z hodnocení tematických částí a celkové závěry plnění záměrů a cílů ŠVP i dílčích vzdělávacích programů.
- ⚠ Plnění KOV – v každé tematické části se plní více konkretizovaných očekávaných výstupů najednou a jejich plnění a četnost jsou zaznamenány v záznamovém archu, který je nedílnou přílohou všech třídních vzdělávacích programů.

Integrované bloky Školního vzdělávacího programu

Motto mateřské školy

Žije-li dítě v **povzbuzení**, naučí se **smělosti**.

Žije-li dítě v **toleranci**, naučí se **trpělivosti**.

Žije-li dítě s **pochvalou**, naučí se **oceňovat**.

Žije-li dítě v **poctivosti**, naučí se **spravedlnosti**.

Žije-li dítě v **bezpečí**, naučí se **věřit**.

Tři, dva, jedna, teď – vyjždíme poznat svět

Integrovaný blok č. 1 Přípravte se, vyjždíme

Charakteristika a hlavní záměry integrovaného bloku:

Tento blok bude zaměřen na adaptaci dětí, seznámení s novými kamarády, prostředím mateřské školy, uspořádáním dne v MŠ a její organizací. S dětmi budou vytvořeny třídní rituály a srozumitelná jednoduchá třídní pravidla. Důraz bude kladen na rozvoj kamarádských vztahů, přátelství mezi dětmi a komunikativních dovedností.

Seznámí se se základními pravidly bezpečného chování v mateřské škole, při pobytu na zahradě mateřské školy, při vycházkách, pracovních, výtvarných a dalších činnostech (ostatní ponaučení dle aktuální potřeby konkrétní třídy v průběhu celého roku).

Budou rozšiřovat své poznatky o proměnách přírody na podzim. Zapojí se do sběru plodin na zimu pro zvířata a jejich přípravu na zimu, včetně odletu ptáků do teplých krajín. Pozorování proměn počasí, vliv na zdraví člověka. Budou poznávat ovoce, zeleninu a další podzimní plody, rozvíjet smyslové vnímání. Seznámí se s podzimními tradicemi, zvyky a svátky (pouštění draků, pečení brambor, sklizeň, dušičky, svátek sv. Martina apod.). Přejít z podzimu do zimy.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Seznámit se s prostředím třídy, mateřské školy a školní zahrady
- Vytvoření pravidel třídy, piktogramové ztvárnění
- Rozvíjet schopnost navazovat vztahy s vrstevníky a komunikativní dovednosti, získávání relativní citové samostatnosti, sebeovládání
- Osvojit si základní společenská pravidla chování
- Upevňovat hygienické návyky dětí a rozvíjet schopnost sebeobsluhy
- Vést děti k bezpečnému chování v mateřské škole i mimo ni
- Rozvíjet a upevňovat základní poznatky o ročním období a podzimní přírodě, pro hru využívat i přírodniny
- Posilovat přirozené poznávací schopnosti a talent dětí, vést k vnímavosti vůči okolí a pocitu sounáležitosti s okolním prostředím, potřebě pečovat o své okolí.
- Seznámit s pojmy ovoce a zelenina, jejich pojmenování, třízení (rozvoj předmatematických představ) důležitost pro zdraví
- Rozvoj vnímání a porozumění i vyjadřování, korigování vlastního chování

Zapojení dílčích vzdělávacích programů a projektů:

- **Semaforek** – rozvoj dovedností potřebných pro bezpečný pohyb v okolí silnice, získání základních znalostí pravidel, která určují chování účastníků silničního provozu
- **Svět na kolech** – zařazování aktivit ze všech oblastí nadání průběžně v jednotlivých tematických celcích
- **Semafor zdravého života** – společné stanovení a zvnitřnění pravidel harmonického soužití mezi dětmi a učiteli

Tři, dva, jedna, teď – vyjždíme poznat svět

Integrovaný blok č. 2

Svět plný tajemství

Charakteristika integrovaného bloku:

Blok bude zaměřen především na adventní období a charakteristické znaky tohoto období. Seznámení s původem těchto svátků a tradic, se svátkem svatého Mikuláše, se svatou Barborou a Barborkami, s koledami, se zvyky vztahujícími se ke Štědrému dni a vánočním svátkům, s významem celého adventního období i tříkrálovou tradicí. Zařadí se kooperativní činnosti (např. pečení cukroví, zdobení stromečku). Důraz je kladen na prožívání pohody, klidu, lásky, pospolitosti rodiny a přátelství nad dnešním konzumním pojetím svátků. Umožnit prožít Vánoční svátky všemi smysly, zaměřit se na rozvoj zraku, sluchu, čichu, chuti i hmatu. Rozvoj estetického vnímání a fantazie. Rozvoj prosociálního citění, empatie, solidárnosti s ostatními.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Učit děti vzájemné spolupráci
- vést k vyjadřování svých myšlenek, přání, názorů a pocitů,
- rozvíjet u dětí smyslové vnímání (čich, chuť, zrak, hmat sluch), fantazii a tvořivost
- Seznamovat děti s historií, původem a tradicemi těchto svátků, nejen u nás, ale i ve světě
- Umožnit dětem radostně prožívat přípravy, průběh a oslavy vánočních svátků
- Učit děti vnímat potřeby druhých, být empatický, umění sebeovládání, schopnosti naslouchat, projevovat se alternativními způsoby, výtvarně i pohybově, rozvoj kultivovaného projevu
- Rozvoj sociální gramotnosti dětí, posilování prosociálního chování a postojů, kooperativních dovedností
- Prohlubovat povědomí o základních hodnotách společenského soužití,
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení
- Rozvoj jemné i hrubé motoriky při věky přiměřených pracovních a jiných aktivitách
- Seznámit se se základními poznatky o prostředí, v němž dítě žije a odlišnostech od jiných krajů a zemí, poznávání jiných kultur

Zapojení dílčích vzdělávacích programů a projektů:

- **Semaforek** – rozvoj znalostí a dovedností potřebných k bezpečnému chování v dopravním prostředí
- **Svět na kolech** – zařazování aktivit ze všech oblastí nadání průběžně v jednotlivých tematických celcích
- **Semafor zdravého života** – rozvoj vzájemné úcty, sebeúcty, důvěry, budování a zvyšování zdravého sebevědomí

Tři, dva, jedna, teď – vyjždíme poznat svět

Integrovaný blok č. 3

Když vše přikryje sních

Charakteristika integrovaného bloku:

Blok se zaměří na charakteristické znaky zimní přírody, na experimentování s vodou ve všech skupenství a formách, pozorování přírody kolem, včetně jejich proměn v závislosti na teplotě. Pozorování a krmení zvířat v zimě, hledání stop ve sněhu a přiřazování ke zvířatům. Seznámení s jejich životem.

Seznámí se s lidským tělem, jeho ochranou, podporou zdraví a prevencí nemocí, se zimními sporty.

Rozvíjíme v dětech zájem o knihy a čtení pohádek, seznamujeme je s klasickými českými pohádkami, rozvíjíme schopnost rozlišit v pohádkách dobro x zlo, moudro x hloupost, smysl pro vtip. V pohádkách hledání mravního ponaučení, skrze které jsou zprostředkovány dětem základní pravidla mezilidského soužití.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Seznámit děti s charakteristickými znaky zimního období, nechat objevovat vlastnosti sněhu, využití experimentu s ledem, vodou, teplem a mrazem, pozorovat změny v zimní přírodě
- Pozorovat zvířata a jejich chování v zimě, umět je pojmenovat
- vést děti k ochraně přírody
- Rozvíjet poznatky o lidském těle, zdravém životním stylu, návycích a postojích, poznávat sebe sama
- Seznámit děti s pestrou škálou zimních sportů a nutností dodržovat bezpečnost
- Rozvíjet u dětí fyzickou zdatnost, rozvíjet pohybové dovednosti a schopnosti
- Pochopit mravní hodnoty a pravidla vzájemného styku na základě tradičních pohádek
- Vyzdvihnout důležitost kresleného a psaného projevu, neverbálního projevu
- Rozvoj počítačové a informační gramotnosti dětí, získání základních poznatků o znakových systémech, jejich potřebnosti a funkci, položení základů pro práci s informacemi
- Rozvíjet a kultivovat mravní citění, prožívání a estetické vnímání a vkusu

Zapojení dílčích vzdělávacích programů a projektů:

- **Semaforek** – získání základních znalostí a dovedností, které souvisejí s příčinou a následky dopravní nehody
- **Svět na kolech** – zařazování aktivit ze všech oblastí nadání průběžně v jednotlivých tematických celcích
- **Semafor zdravého života** – zkoumání a uvědomování si specifík každého jedince, rozvoj schopnosti reflexe a sebereflexe, rozvoj vlastního sebevědomí, rozhovory na téma závislosti a jejich rizika, šikana, duševní zdraví

Tři, dva, jedna, teď – vyjždíme poznat svět

Integrovaný blok č. 4

Příroda se probouzí

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento blok bude zaměřen na jarní přírodu. Děti se budou seznamovat a porovnávat počasí v zimě, která právě skončila, s jarním obdobím. Budou pozorovat probouzející se rostlinky, keře a stromy, dozví se, jak se jmenují. Sami si zkusí zasadit vlastní rostlinku, pečovat o ni a pozorovat její růst. Zaměříme se na ekologickou výchovu, podíváme se do vesmíru

Budou poznávat domácí i divoká zvířata, jejich mláďata, prostředí, v němž žijí. Obezpečíme děti s periodizací života a řádem, který se stále opakuje. Střídání dne a noci, dní v týdnu, měsíců, ročních období...

Budeme se těšit na oslavu svátků jara – Velikonoc i svátek matek. Povíme si, kde žijeme, kdo patří do naší rodiny, jaká je její funkce, seznámíme s různými druhy povolání.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Seznámit děti s charakteristickými znaky jara, poznat a pojmenovat základní květiny, keře, stromy, domácí i divoká zvířata a jejich mláďata.
- Postupem pokus a omyl získat povědomí o správné péči o rostliny
- Znat vlastnosti vybraných materiálů, seznámit se s důvodem proč a jak třídít odpady
- Seznámit děti s tradicemi velikonočních svátků u nás i ve světě
- Rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- Posilovat prosociální citění, pocit sounáležitosti, citovou vazbu k rodině, sobě navzájem i ve vztahu sám k sobě.
- Vnímat, že svět má svůj řád
- Rozvíjet koordinaci pohybů dětí, koordinaci ruky a oka apod.
- Podporovat schopnosti projevat se verbálně i neverbálně (dramatizační a hudební projev)
- Podpora přirozené zvědavosti, touhy po učení
- Rozvoj pocitu sounáležitosti s okolním prostředím, environmentální gramotnost
- Seznámit s pozitivu a negativu lidského působení na životní prostředí, důležitost ochrany přírody, vytvořit povědomí o sounáležitosti s okolním prostředím a světem.

Zapojení dílčích vzdělávacích programů a projektů:

- **Semaforek** – získání základních vědomostí nezbytných k bezpečnému pohybu na silnici a v jejím okolí, rozvoj motorických dovedností při jízdě na dopravních prostředcích
- **Svět na kolech** – zařazování aktivit ze všech oblastí nadání průběžně v jednotlivých tematických celcích
- **Semafor zdravého života** – pěstování pocitu důvěry v druhé, ale zároveň rozvíjení pocitu obezřetnosti při styku s cizími osobami, umět říci ne

Tři, dva, jedna, teď – vyjždíme poznat svět

Integrovaný blok č. 5

Cesta kolem světa

Charakteristika integrovaného bloku:

Blok se zaměří na přicházející léto, jeho charakteristické znaky. Děti se snaží samy shrnout poznatky o ročních obdobích, dedukovat, argumentovat. Provádějí různé pokusy s vodou, jejími vlastnostmi, objeví její nepostradatelnost pro život, seznámí se s koloběhem vody na planetě.

Rozšiřují své povědomí o rostlinách, stromech, letních plodinách, živočiších, zejména hmyzu, který je v létě všude kolem, seznámí se s jeho potřebností.

Společně všichni oslavíme Den dětí a rozloučíme se s předškoláky.

„Podíváme“ se i do vzdálenějších zemí, seznámíme se s jinými národy a etniky, způsoby života, tradicemi a zvyky, tamějšími zvířaty. Seznámíme se s mapou a glóbusem, způsoby, jak se dá cestovat a všichni společně se těšíme na prázdniny.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Vnímat a rozlišovat charakteristické znaky jednotlivých ročních období
- Zvládnout vyjádřit svůj názor, umět argumentovat, komunikovat, ale i naslouchat názorům a zkušenostem druhých
- vést k experimentování a objevování
- Seznámit s existencí dalších kontinentů a států, získat povědomí o existenci jiných národů a kultur, hlavních charakteristikách, ale i prohloubit znalosti o svém nejbližším okolí, městě, státě
- vést k rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- Seznamovat s různými druhy letních sportů a pohybových aktivit, upozornit na nutnost dodržovat bezpečnost chování. Rozvíjení pohybových dovedností a schopností při různých aktivitách, uvědomování si vlastního těla a jeho možností
- Rozvoj schopností a dovedností potřebných pro navazování a udržení vztahů s druhými lidmi, důležitost ochrany soukromí

Zapojení dílčích vzdělávacích programů a projektů:

- **Semaforek** – pochopení významu bezpečného chování a postojů v dopravním prostředí, rozvoj schopnosti rychlého a správného rozhodování
- **Svět na kolech** – zařazování aktivit ze všech oblastí nadání průběžně v jednotlivých tematických celcích
- **Semafor zdravého života** – rozvoj schopnosti diskutovat, řešit vzniklé problémové situace a konflikty přijatelnou cestou, umět klást otázky

7 Evaluační systém MŠ

Evaluace v mateřské škole má za cíl vylepšovat dosavadní fungování organizace a vzdělávání, pojmenovat nedostatky, najít jejich příčinu a pomoci je eliminovat. Podmínkou tohoto procesu je pravidelné shromažďování objektivních informací a jejich vyhodnocování.

Předmět evaluace koho - co	Prostředky	Časový plán	Zodpovědnost – kdo hodnotí
PODMÍNKY	Zpětná vazba tematické části	po tematické části	učitelky
	Hodnocení integrovaného bloku	Po ukončení integrovaného bloku	učitelky
	Hodnocení třídního programu	pololetně	učitelky
	Pedagogické porady	průběžně	ředitelka, zástupkyně
	DVPP, samostudium	Průběžně	zástupkyně, učitelky
PROCESY	Záznamy o dětech	průběžně	učitelky
	Portfolia	průběžně	učitelky
	Sebehodnocení Sebereflexe	1 x za rok (celkové)	učitelky
	Kontrolní a hospitační činnost	průběžně, dle ročního plánu	zástupkyně a ředitelka
VÝSLEDKY	Hodnotící zpráva tříd	2 x ročně	učitelky
	Výroční zpráva	1 x za rok	ředitelka
	Evaluační zpráva, Autoevaluace	1 x za 3 roky nebo po ukončení ŠVP	zástupkyně ředitelka
	Dotazníky MŠ	Dle potřeby	zaměstnanci MŠ
	Dotazník pro rodiče	Dle potřeby	rodiče

7.1 Evaluace ŠVP

Evaluace školního vzdělávacího programu v několika etapách:

1. Evaluace na konci školního roku – Výroční zpráva – 1x ročně:
  - Zpráva je tvořena všemi pedagogickými pracovníky. Vychází z pololetních hodnocení třídních vzdělávacích programů, průběžného hodnocení integrovaných bloků a tematických celků a vlastních sebereflexí, výsledků dotazování rodičů, kontrolních a hospitačních činností, provozu organizace.
2. Evaluace školního vzdělávacího programu po ukončení jeho platnosti:
  - Hodnotící zpráva ukončeného školního vzdělávacího programu je zpracována ředitelkou školy na základě evaluačních zpráv z předchozích let, na kterých se spolupodíleli všichni pedagogičtí pracovníci mateřské školy.
3. Dotazník pro rodiče:
  - Jsou předkládány zpravidla po ukončení platnosti ŠVP, v jeho závěru nebo dle potřeby. Rodiče v tom případě budou požádáni o zhodnocení dosavadního průběhu vzdělávání z jejich pohledu. Výsledky budou statisticky vyhodnoceny a závěry budou zohledněny při tvorbě nového ŠVP
  - Pro zjištění aktuální situace bude využito přímé dotazování nebo dotazování emailové.

7.2 Evaluace TVP

Na evaluaci třídního vzdělávacího programu se vždy podílí obě učitelky. Hodnocení třídního vzdělávacího programu probíhá pravidelně a kontinuálně.

- Vždy po skončení tematického celku – hodnotíme, zda nabídka činností korespondovala se stanovenými vzdělávacími cíli a směřovala k naplnění KOV. Zda činnosti děti zaujaly, případně navrhneme změny a doporučení pro další práci a plánování činností v dalších tematických celcích, obsahuje sebereflexi učitelek.
- Vždy po ukončení integrovaného bloku – Hodnotíme, zda byly splněny záměry a cíle stanovené v integrovaném bloku, zda témata na sebe vhodně navazovala, zda byla témata pro děti poutavá, a vzdělávání probíhalo bez problémů, případně doporučíme konkrétní změny. Pokud byl integrovaný blok rozšířen, hodnocení se vztahuje i na přidané záměry a cíle.
- Na konci školního pololetí – Hodnotíme dosavadní průběh celého vzdělávání, jeho výsledky, složení třídy a jeho proměny, průměrnou docházku za všechny měsíce včetně celoročního průměru, průběh vzdělávání dětí odcházejících do ZŠ, doporučení pro odklady, vyšetření PPP, spolupráci s AP, ŠA, chůvou a dále dle RVP PV také podmínky vzdělávání (věcné podmínky, životosprávu a psychosociální podmínky, organizaci, personální a pedagogické zajištění vzdělávání, spoluúčast rodičů, případně i řízení MŠ).

7.3 Evaluace na úrovni jednotlivce

- Záznamy o dětech – provádí průběžně učitelky na třídách – pedagogická diagnostika. V mateřské škole využíváme upravené záznamové archy od paní Bednářové, které byly kolektivně vytvořeny a odsouhlaseny. K samotnému zjišťování jsou využívány metody a techniky adekvátní pro

podmínky naší mateřské školy. Záznamy jsou vedeny písemně minimálně 3x za školní rok (vstupní, průběžná a závěrečná diagnostika). Součástí záznamu o dítěti je kresba postavy, která se 3x ročně zakládá a písemné slovní hodnocení s konkrétními postřehy a doporučením pro další období. Písemné záznamy, doklady vypovídající o dítěti, o pokrocích, jeho rozvoji a učení jsou považovány za důvěrné a jsou přístupné pouze zákonným zástupcům a učitelům/učitelkám MŠ. Děti s odloženou školní docházkou mají sestavený individuální vzdělávací plán pokud je vyžadován PPP případně SPC. Pokud toto není požadováno, pracuje se s doporučením, do kterého se průběžně zaznamenává jejich plnění a pokroky.

- Sebereflexe učitelky – hodnotící pohovor – 1x ročně učitelky samy provedou reflexi své práce. Zhodnotí své úspěchy, co se jim ve školním roce povedlo, co méně, v čem si nejsou jisté, co by v následujícím školním roce chtěli vylepšit nebo změnit. Jak se jim dařilo plnit vzdělávací cíle, co potřebují pro další osobnostní rozvoj, návrhy na další vzdělávání, připomínky hodnoceného a hodnotitele.
- Kontrolní a hospitační činnost – bude prováděna dle ročního plánu

8 Závěr

Školní vzdělávací program je závazným dokumentem mateřské školy. Vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, hodnocení předchozího školního vzdělávacího programu a z toho plynoucí doporučení. Personální obsazení uvedené v tomto ŠVP je platné k datu jeho vydání. Případné personální změny budou zaneseny až při jeho další aktualizaci z důvodu podstatných změn.

9 Přílohy

Přílohy zde uvedené jsou nedílnou součástí třídních vzdělávacích programů

9.1 Dílčí vzdělávací program „Svět na kolech“

Dílčí vzdělávací program na rozvoj talentu a nadání „svět na kolech“ je rozšířen a aktualizován s platností od 1. 9. 2019 - je nedílnou součástí ŠVP. Celý program je v samostatné příloze.

9.2 Dílčí vzdělávací program „Semaforek zdravého života“

Dílčí vzdělávací program se zaměřením na ochranu dětí před sociálně patologickými jevy „Semaforek zdravého života“ je aktualizován s platností od 1. 9. 2020 - je nedílnou součástí ŠVP. Celý program je v samostatné příloze.

9.3 Dílčí vzdělávací program „Semaforek“

Dílčí vzdělávací program s dopravním zaměřením. Soustředí se zejména na vytváření základů správného chování v dopravních situacích a vede k pochopení a praktickému zvládnutí vhodného chování dětí v silničním provozu. Je aktualizován s platností od 1.9.2020.

9.4 KOV – konkretizované očekávané výstupy pro PV

Materiál pro PV, č. j.MSMT-9482/2012-22

KOV – konkretizované očekávané výstupy pro PV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 1: DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast – Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.1.1 Zachovávat správné držení těla
- 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Konkretizované výstupy:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

Podoblast – Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Očekávané výstupy z RVP PV :

- 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Konkretizované výstupy:

- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím

- vést stopu tužky při kresbě apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem, překládání, textilem, modelovací hmotou)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Podoblast – Sebeobsluha

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Konkretizované výstupy:

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast – Zdraví, bezpečí

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- 5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- 5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- 5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- 5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

Konkretizované výstupy:

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

➤ Jazyk a řeč

Podoblast Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- 5.2.1.4, 5.2.1.7 vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- 5.2.1.5 domluvit se slovy
- 5.2.1.6 porozumět slyšenému
- 5.2.1.10 sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- 2.1.11 připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti

Konkretizované výstupy:

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu, řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat

zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)

- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky – vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast – Vnímání

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- 5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Konkretizované výstupy:

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)

- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast Pozornost, soustředěnost, paměť

Očekávané výstupy Z RVP PV:

- 5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Konkretizované výstupy:

- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit
- neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě – Pexeso)
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
- uplatňovat postřeh a rychlost

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast – Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Očekávané výstupy Z RVP PV:

- 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Konkretizované výstupy:

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- improvizovat a hledat náhradní řešení

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast – Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Očekávané výstupy Z RVP PV:

- 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

Konkretizované výstupy:

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)

- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast – Časoprostorová orientace

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast – Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

Konkretizované výstupy:

- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)

- orientovat se v číselné řadě 1–10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

➤ **Poznávací schopnosti**

Podoblast – Řešení problémů, učení

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- 5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- 5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- 5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Konkretizované výstupy:

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích – verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

➤ **Sebepojetí, city, vůle**

Podoblast – Sebevědomí a sebeuplatnění

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti

Konkretizované výstupy:

- přijímat pobyt v mateřské škole, popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu

➤ Sebepojetí, city, vůle

Podoblast – Sebeovládání a přizpůsobivost

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- 5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity
- 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

Konkretizované výstupy

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem

- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

➤ **Sebepojetí, city, vůle**

Podoblast – Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- 5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- 5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky

Konkretizované výstupy

- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ (interpersonální)

➤ **Podoblast – Komunikace s dospělým**

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým

Konkretizované výstupy

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým – respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

➤ Podoblast – Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- 5.3.9 Spolupracovat s ostatními

Konkretizované výstupy

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. "
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)

➤ Podoblast – Sociabilita

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- 5. 3. 10 Respektovat potřeby jiného dítěte
- 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná

Konkretizované výstupy:

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené

- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- spoluvytvářet prostředí pohody
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- cítit sounáležitost s ostatními
- nabídnout pomoc

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 4 DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ)

➤ **Podoblast – Společenská pravidla a návyky**

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- 5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Konkretizované výstupy:

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejich členů

➤ **Podoblast – Zařazení do třídy/do skupiny/**

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

- 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- 5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

Konkretizované výstupy:

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
  - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Podoblast – Kultura, umění

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- 5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- 5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Konkretizované výstupy:

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast – Poznatky, sociální informovanost

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

Konkretizované výstupy:

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý, a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde, co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Podoblast – Adaptabilita ke změnám

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Konkretizované výstupy:

- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast – Vztah k životnímu prostředí

Očekávané výstupy z RVP PV:

- 5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Konkretizované výstupy:

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- být citlivý k přírodě